

ЛІТЕРАТУРА

1. Єфремова К. В. Особливості правового регулювання господарської діяльності на ринку виробів із дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04. — Х., 2009. — С. 4.

РЕГИОНАЛЬНАЯ ПОЛИТИКА ГОСУДАРСТВА: ФОРМИРОВАНИЕ ПРАВОВОГО МЕХАНИЗМА РЕАЛИЗАЦИИ

Задыхайло Д. Д.

Рассмотрена проблема становления государственно-правового механизма формирования и реализации региональной политики государства, повышения его эффективности путем взаимодействия с органами местного самоуправления и представителями регионального бизнеса.

Ключевые слова: региональная политика государства, стратегия развития регионов, взаимодействие органов публичной власти, министерство регионального развития и строительства Украины.

REGIONAL POLICY OF THE STATE: FORMING LEGAL MECHANISM OF ENFORCEMENT

Zadykhaylo D.

The article is devoted of problems forming in Ukraine legal mechanism of state regional policy; necessity of perfection its legal adjusting and practice by cooperation beetwen state administration and local selfadministration bodyes.

Key words: state regional policy; strategy of regional development; cooperation bodyes of power; ministry of regional development and construction of Ukraine.

УДК 346.544.4

ЗНАЧЕННЯ ІННОВАЦІЙ У ВИЗНАЧЕННІ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ

М. М. Кузьміна, асистент

Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого

Досліджено проблему співвідношення понять «якість продукції» та «інновації», а також особливості застосування і реформування спільних для них засобів правового регулювання.

Ключові слова: *якість продукції, показники якості продукції, продукція інноваційного характеру, технічне регулювання.*

Актуальність проблеми. Однією з причин втручання держави в самостійне функціонування ринкового механізму є забезпечення якості продукції [1, с.154]. В умовах швидкого технічного розвитку, а також розвитку міжнародної торгівлі, особливого значення для визначення якості продукції набуває наявність показника інноваційності.

Дослідження у сфері якості продукції проводили такі вчені, як: А. М. Запорожець, О. В. Зверева, Т. О. Кагал, В. К. Макутов, Е. К. Ольхон, Г. А. Осетинська, В. Ф. Опришко, Н. Б. Писаренко, Б. І. Пугинський, А. В. Рабінович, С. В. Хорошайлов та ін. Однак у них не приділяється суттєвої уваги значенню інноваційності продукції для визначення її якості.

Метою статті є виявлення співвідношення понять «якість продукції» та «інновації», а також особливостей застосування та реформування спільних для їх регулювання правових засобів.

На сучасному етапі, на наш погляд, якість продукції визначається як сукупність властивостей, юридично закріплених у стандартах, міжнародних угодах та актах національного законодавства і (або) передбачених умовами договору, що відповідають вимогам безпеки та належать до здатності цієї продукції задовольняти потреби споживачів відповідно до її призначення. Кількісна характеристика однієї чи декількох властивостей продукції, що закріплюються у нормах стандартів, технічних умов, інших нормативних актах, договорах — це показник якості. При порівнянні предметів один може виявитися якісним, другий — неякісним, а третій — ще більш якісним, ніж перший. Ступінь досконалості продукту, рівень якості, її оцінювання засновуються на порівнянні з відповідною сукупністю базових показників.

Загальновизнаною тенденцією сьогодні є поділ показників на обов'язкові та додаткові. Наявність чіткої системи показників дає можливість зробити певні висновки щодо: придатності товару задовольнити вимоги споживача; розмежування товарів, коли йдеться про обов'язковість чи добровільність сертифікації продукції; організації контролю [2, с. 20], визначити загальну концепцію забезпечення якості продукції.

Обов'язкові показники встановлюють мінімальну межу якості, відрізняють якісну продукцію від неякісної, є базовими абсолютно для всіх її видів. До них належать передусім показники безпеки продукції. Властивості продукції, що формують її безпечність, закладаються у виріб шляхом додержання вимог національних і міжнародних стандартів, інших нормативних актів, що мають обов'язковий характер. Обов'язковим для додержання є також будь-які показники, що наводяться виробником в інформації про товар.

Додаткові показники визначають більший чи менший ступінь якості продукції (конкурентоздатність), спрямовані на задоволення потреб споживачів, ураховуються не в усіх видах продукції. Вони можуть набувати характеру обов'язкових залежно від призначення продукції чи волі сторін у договорі.

До них належать: надійність, естетичність (зовнішній вигляд, бренд), інноваційність, технологічність та ін.

Особливого значення для визначення якості та конкурентоздатності продукції набуває критерій інноваційності. Сьогодні в світі існують дві основні моделі організації бізнесу: «детройтська» та «голлівудська». Для постіндустріального розвитку (країни ЄС та країни — члени NAFTA) характерна «голлівудська» модель організації бізнесу з такими рисами: дефіцитний ресурс — інноваційна ідея; тип виробництва з елементами індивідуалізації, адаптований до запитів індивідуальних споживачів чи окремих груп; організація виробництва — високоавтоматизований конвеєр, взаємозамінність праці; розвиток спеціалізації, фахівці широкого профілю; найважливіші з точки зору конкурентоздатності активи — нематеріальні [3, с. 7].

В умовах постійних змін у всіх сферах життя суспільства інновації в промисловому виробництві набувають суттєвого значення. Відповідно до Закону України від 4 липня 2002 р. «Про інноваційну діяльність» інновації — це новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери. В цьому ж Законі зазначено, що інноваційна продукція — це нові конкурентоздатні товари чи послуги, що відповідають вимогам: виробляється (буде вироблена) в Україні вперше або якщо не вперше, то порівняно з іншою аналогічною продукцією, представленою на ринку, є конкурентоздатною і має вищі техніко-економічні показники.

Ю. Є. Атаманова слушно зауважує на виділенні в понятті «інновації» двох аспектів: 1) як чинника виробництва (інноваційний компонент присутній у будь-якій сфері народного господарства як чинник прогресивного розвитку та конкурентоздатності), що забезпечується інноваційноорієнтованим стратегічним курсом економічного розвитку держави; 2) як самостійного товару (формується інноваційний ринок), що потребує розроблення та впровадження спеціального правового механізму регулювання інноваційних відносин [4, с. 36].

Якщо співвіднести ці аспекти зі змістом поняття «якість продукції», то слід відмітити таке:

1) інновації як чинник виробництва виступають додатковим критерієм якості продукції. Впровадження інновацій є не обов'язковим для всіх видів продукції. Так, у виробництві хлібу за традиційним рецептом навряд чи можна вести мову про необхідність впровадження інноваційних технологій. Але цікавим є те, що Міжнародна організація стандартизації характеризує якість як сукупність характеристик об'єкта, що належить до його здатності задовольняти встановлені та передбачувані потреби споживачів [5, с. 8]. Це означає, що потреби

споживачів уже не мають життєво необхідного характеру, а спрямовані на отримання різноманітних задовольень, навіть від процесу використання звичайних товарів, що вимагає від виробників постійно вдосконалювати якість продукції, освоювати виробництво нових товарів, упроваджувати технологічні зміни у виробничий процес [6, с. 27]. За таких умов інноваційність може виявлятися навіть у новій упаковці традиційного продукту.

Впровадження інноваційного компоненту при виробництві якісної продукції забезпечується самими виробниками в умовах жорсткої конкуренції, але держава всебічно сприяє цьому шляхом розроблення прогнозів та програм соціально-економічного розвитку, Концепції науково-технологічного та інноваційного розвитку України, конкретизації через усі напрями соціально-економічної політики держави [4, с. 39]. Особливого значення набувають засоби непрямого державного регулювання та саморегулювання, що мають приватноправовий чи взагалі ненормативний характер, але надзвичайно важливі для забезпечення якості та впровадження інновацій. До них належать: сприяння впровадженню систем управління якістю та довідкам на підприємствах, діяльність громадських організацій, що сприяють підвищенню якості та контролю щодо захисту прав споживачів, забезпечення підготовки та підвищення кваліфікації кадрів у сфері якості, пропагування поліпшення якості та конкурентоздатності продукції, організація правової освіти населення та підприємців. У господарському договорі суб'єкти самостійно визначають вимоги до якості продукції, у тому числі наявність чи відсутність інноваційного компоненту;

2) для продукції, що має суто інноваційний характер, наявність інноваційних елементів стає обов'язковою в умовах швидкого розвитку науково-технічного прогресу. В Законі України від 16 січня 2003 р. «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» визначено стратегічні пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні на 2003–2013 роки: модернізація електростанцій; нові та відновлювані джерела енергії; новітні ресурсозберігаючі технології; машинобудування та приладобудування як основа високотехнологічного оновлення всіх галузей виробництва; розвиток високоякісної металургії; нанотехнології, мікроелектроніка, інформаційні технології, телекомунікації; вдосконалення хімічних технологій, нові матеріали, розвиток біотехнологій; високотехнологічний розвиток сільського господарства і переробної промисловості; транспортні системи: будівництво і реконструкція; охорона і оздоровлення людини та навколишнього середовища; розвиток інноваційної культури суспільства. Інноваційні технології також спрямовані на економію природних ресурсів в умовах їх зростаючого дефіциту.

За кожним напрямом національної інноваційної системи має бути створено та впроваджено ефективно діючий правовий механізм [6, с. 39], що передбачає сукупність різноманітних правових засобів регулювання.

Наприклад, проаналізуємо стан справ у сфері виробництва екологічно чистих харчових продуктів і продуктів з високими оздоровчими властивостями з овочевих і зернових культур, що передбачено як середньостроковий пріоритетний напрям інноваційної діяльності у Законі України від 16 січня 2003 р. «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні». Для реалізації цього напрямку якнайменше необхідні: а) відповідна правова база (Закон України «Про органічне землеробство» досі не прийнято); б) механізм сертифікації органічної продукції. Його відсутність змушує українських експортерів сертифікувати свою продукцію в іноземних компаніях. Висока вартість подібних послуг значно скорочує вітчизняні експортні можливості, оскільки виробники відмовляються від свого органічного статусу або вдаються до різних хитрощів на кшталт безоплатної сертифікації в обмін на експорт власної продукції по заниженим цінам [7, с. 33–34]; 3) поліпшення фінансового забезпечення виробників органічних продуктів за рахунок отримання ними доступу до урядових грантів, субсидій і кредитів, підвищення прибутковості їх діяльності (в результаті впровадження первинного оброблення продукції та застосування паливозберігаючих технологій) та розвитку відповідної інфраструктури (сільських шляхів, «зеленого туризму») [7, с. 39].

Реалізація наведених аспектів інновацій формує зміст інноваційної політики держави, що Ю. Є. Атаманова визначає як комплексну систему заходів державного регулювання стосовно стимулювання, розроблення, супроводження, управління, планування та контролю процесів інноваційної діяльності у сферах науки, техніки та матеріального виробництва, які повинні узгоджуватися, мати продовження та доповнюватися заходами в найважливіших сферах життєдіяльності суспільства [5, с. 41].

Інноваційна політика держави тісно переплітається з політикою забезпечення якості продукції, а також системою правових засобів її забезпечення. Особливого значення при цьому набувають господарсько-правові засоби забезпечення якості, котрі, на наш погляд, можна визначити як сукупність юридичних способів вирішення державою завдань щодо створення та підтримання необхідного рівня безпечності вітчизняної продукції для споживачів та доквілля, сприяння підвищенню її конкурентоздатності, рівня життя населення та престижу держави на світовому ринку. Ці засоби ефективно реалізуються за умови вдалого поєднання зусиль органів державної влади, науково-дослідних установ, виробничих структур і громадських організацій.

На забезпечення якості продукції та найкраще впровадження інновацій в процес виробництва продукції спрямована реформа технічного регулювання.

Сьогодні в Україні більшою мірою продовжує діяти система забезпечення якості СРСР, заснована на обов'язковій стандартизації та сертифікації. Така система ефективна в умовах індустріального розвитку з масовим типом виробництва, потребами споживачів до уніфікації та стандартизації, дефіцитним

ресурсом у вигляді базових технологічних знань, коли найважливішими з точки зору конкурентоздатності виступають матеріальні активи [4, с. 7]. В умовах відсутності конкуренції державні стандарти виконували роль внутрішньовиробничих норм, яким повинен був неухильно відповідати кожен вид продукції та яких мали додержуватися виробники, а також сприяли виконанню директивного плану.

Щоб проілюструвати ситуацію, наведемо дуже показовий приклад з арбітражної практики СРСР. Свердловське виробниче швейне об'єднання «Одежда» та Свердловська база «Росторгодежда» передбачили в договорі, що при виготовленні жіночих пальт замість кримпленової тканини, використання якої суворо передбачено у галузевому стандарті (ОСТ 17-240-73), буде застосована тканина «в клітинку», що виявилось грубим порушенням закону. Свердловський центр стандартизації та метрології при перевірці якості товарів на базі виявив це порушення та застосував до об'єднання економічні санкції. Крім того, матеріали перевірки були передані до Госарбітражу Свердловської області, що стягнув з постачальника (виготовлювача) продукції встановлений законом штраф за поставку нестандартних пальт [8, с. 68]. Стандарти, що закріплюють усі показники якості як обов'язкові, забезпечують безпечність продукції, але заважають розвиткові нових підходів у виробництві, договірному регулюванню, породжують одноманітність, а також з самого початку містять перспективу їх порушення.

За таких умов не може бути й мови про впровадження інноваційних технологій, тому це викликає необхідність змін, що почали відбуватися в країнах ЄС ще наприкінці 80-х, а в Україні в 2000 р. та продовжуються й нині і пов'язані передусім з реформою технічного регулювання.

Принцип поділу показників якості продукції на обов'язкові та додаткові, наведений вище, визначає основний зміст реформи технічного регулювання. З теоретичної точки зору можна визначити, що технічне регулювання — це сфера діяльності, що охоплює стандартизацію, оцінювання відповідності (сертифікацію) та нагляд за виконанням стандартів (технічне регулювання у широкому розумінні). Але з погляду права необхідно чітко окреслити предмет технічного регулювання. Технічне регулювання відокремлюється від стандартизації та оцінювання відповідності в добровільній сфері та обмежується лише обов'язковою. В Законі України від 1 грудня 2005 р. «Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності» закріплено вузький підхід та визначено технічне регулювання як правове регулювання відносин у сфері встановлення, застосування та виконання обов'язкових вимог до продукції або пов'язаних з нею процесів, систем і послуг, персоналу та органів, а також перевірки їх додержання шляхом оцінювання відповідності та/або ринкового нагляду.

Отже, технічне регулювання стосується тільки обов'язкових вимог до продукції, а також перевірки їх додержання. Права виробників та споживачів

продукції в частині визначення її якості при цьому розширюються, а імперативні засоби регулювання обмежуються вимогами безпечності.

Сам термін «технічне регулювання» виник шляхом поєднання словосполучень «технічне забезпечення» та «правове регулювання», бо з'явився саме з метою об'єднання цих двох напрямів, передусім для спрощення світової торгівлі (усунення національних технічних бар'єрів). Якщо стандарти є технічною складовою, то технічні регламенти — юридична складова технічного регулювання.

На нашу думку, технічний регламент — це правовий акт нормативного характеру, який відображує ризики стосовно споживачів, довкілля та природних ресурсів у разі невідповідності продукції та процесів обов'язковим вимогам безпечності, приймається Кабінетом Міністрів України, має особливу структуру та процедуру розроблення.

Як уже зазначалося, технічний регламент містить лише загальні обов'язкові положення, технічна деталізація яких має бути наведена в стандартах, на які є посилання у відповідному регламенті. Якщо в ЄСРП стандартизація мала обов'язковий характер, сприймалась як рамки, встановлені державою («зверху»), то сьогодні її визначають як добровільну, коли бізнес, що досяг певного рівня науково-технічного розвитку у відповідній сфері, шляхом консенсусу, в тому числі з державою, закріплює це у стандарті («знизу»). Надання стандартизації добровільного статусу та виведення значної частини стандартів за межі технічного регулювання, а тим самим державного нагляду, аж ніяк не зменшує її значення, а лише трохи змінює акценти. «Добровільність» інтерпретується як необхідність і навіть зобов'язання виробника чи постачальника добровільно покладати на себе відповідальність за виконання та нерідко перевищення вимог національних стандартів на продукцію, процес чи послугу. Кожен учасник цивілізованого ринку усвідомлює, що без виконання вимог стандартів неможлива не тільки успішна діяльність, але й саме існування організації [9, с. 135]. Виробник добровільно вирішує питання забезпечення підвищеного рівня якості своєї продукції. До цього його примушує не держава, а ринкові умови існування, конкуренція. В умовах науково-технічного прогресу дуже важко на централізованому державному рівні швидко переглядати всі стандарти та вносити до них необхідні корективи, пов'язані з появою інновацій. Тому законом, так би мовити, «дозволено відступати від стандартів», якщо це не зашкодить загальній безпечності продукції.

Методом перевірки відповідності продукції державним стандартам на основі її випробування в спеціалізованих лабораторіях (центрах) сьогодні виступає обов'язкова державна система сертифікації — УкрСЕПРО. Наказом Держспоживстандарту затверджено перелік продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації (більше тридцяти позицій товарів). Таке становище заважає

впровадженню інновацій та здійсненню міжнародної торгівлі, тому Україна взяла на себе зобов'язання перед Світовою організацією торгівлі (СОТ): по-перше, найближчим часом скоротити перелік продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації, сприяючи впровадженню декларування відповідності виробником; по-друге, в перспективі перейти до системи оцінки відповідності.

У Законі України «Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності» під оцінкою відповідності розуміється доказування того, що встановлені вимоги до продукції, процесу, системи, особи або органу виконано шляхом випробування, здійснення контролю або сертифікації. Відповідно до поділу показників якості на обов'язкові та додаткові поділяються й процедури оцінки відповідності (обов'язкові та добровільні). Обов'язкові передбачаються в технічних регламентах (обмежена кількість процедур (вісім) застосовується до якнайширшого асортименту товарів), здійснюються компетентними органами (як державними, так і приватними); добровільні — на власний розсуд виробника (сертифікація третьою стороною (компетентним органом) чи самостійне декларування відповідності).

У законодавстві України використовується також термін «підтвердження відповідності» та прийнято Закон від 17 травня 2001 р. «Про підтвердження відповідності». Щодо розмежування понять «оцінка» та «підтвердження відповідності» можна виділити такі пункти: 1) оцінка відповідності — це процедура, а підтвердження відповідності — видача документа на основі рішення, яке приймається після проведення необхідних процедур оцінки відповідності, що довели виконання встановлених вимог; 2) якщо виконано всі обов'язкові вимоги, процедура оцінки відповідності завершується: а) підтвердженням відповідності (видачею документа певним органом оцінки відповідності — третьою стороною); б) складанням виробником декларації відповідності (декларування відповідності); 3) оцінка відповідності — ширше поняття, бо, крім продукції, процесів, систем, персоналу підприємств, їй підлягають також органи оцінки відповідності шляхом реєстрації, акредитації, ухвалення.

Таким чином, продукцію в нових умовах можна буде виготовляти за власними технічними умовами підприємства, що не потребують державної реєстрації, а передбачають лише складання виробником декларації відповідності чи оцінювання відповідності третьою стороною, органом оцінки відповідності.

Подібна ситуація є дуже зручною для виробника, що впроваджує інновації, бо дозволяє робити це швидко та без зайвих витрат. Однак це може бути дуже небезпечним для споживачів, якщо виробник виявиться несумлінним та випускатиме недоброякісну продукцію. Саме тому добровільність стандартів на стадії виробництва супроводжується жорстким наглядом на стадії виходу

товару на ринок. Як стверджує міжнародний експерт з технічного регулювання С. Іоакімідіс, сьогодні ринковий нагляд в Європі — це система державних органів, що діє «на кшталт радянського КДБ», володіє потужними системами збирання інформації та тісно взаємодіє з митними органами. У разі виявлення недоброякісної продукції вони можуть накладати значні за розміром штрафи, знімати з обігу продукцію чи припиняти діяльність виробника [10, с. 135].

До того ж, після реформування (визнання стандартів добровільними, виділення законодавчо нерегульованої сфери у підтвердженні відповідності) виникне необхідність внесення змін до Кримінального та Адміністративного кодексів щодо відповідальності: а) виробника за недостовірність відомостей, що надані в декларації про відповідність (самодекларування); б) органу сертифікації, що видав сертифікат, який не відповідає дійсності чи з порушенням вимог. Тому необхідними є подальші наукові дослідження в цій сфері наукою кримінального та адміністративного права з метою якнайефективнішого впровадження в законодавство потрібних механізмів впливу.

Зміни у сфері якості як об'єкта інноваційної політики держави та визначального елементу конкурентоздатності є необхідними. В цілому законодавство, що приймається у цій сфері, відповідає міжнародним вимогам. Однак завжди слід пам'ятати, що впроваджувати будь-які зміни необхідно з урахуванням національних умов розвитку. Наша країна вже значно відстає від розвинених країн світу, і ні для кого не секрет, що добровільність стандартів та процедур оцінки відповідності розширить сфери впливу стандартів цих країн у власних інтересах на український ринок.

Висновки. З одного боку, інновації є складовою якості продукції і, навіть, все більше визначають її. З іншого боку, якість виступає об'єктом інноваційної політики. В сучасних умовах, це так би мовити «дві сторони однієї медалі», що мають спільну мету підвищення конкурентоспроможності продукції та країни в цілому, і відповідно, рівня якості життя населення, тому для досягнення цієї мети можуть застосовуватися спільні правові засоби. На забезпечення якості продукції та найкраще впровадження інновацій в процес виробництва продукції, спрощення міжнародної торгівлі спрямована реформа технічного регулювання. Завданням України є прискорення цієї реформи з одночасним посиленням нагляду у сфері якості та відповідальності за випуск неякісної продукції.

ЛІТЕРАТУРА

1. Задихайло Д. В. Держава та економічне ринкове середовище: господарсько-правовий контекст / Д. В. Задихайло // Вісн. Акад. прав. наук України. — 2005. — №3 (42). — С. 149–161.

2. Кагал Т. О. Організаційно-правові питання забезпечення захисту прав споживачів у сфері якості товарів : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Т. О. Кагал. — К., 1998. — 207 с.

3. Зозульов О. Бренд як нематеріальний актив у постіндустріальному суспільстві / О. Зозульов, Ю. Нестерова // Економіка України. — 2008. — № 3 (556). — С. 4–11.

4. Атаманова Ю. Є. Інноваційне право України : проблеми теорії та систематизації : монографія / Ю. Є. Атаманова. — Х. : СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2005. — 128 с.

5. Мазур И. И. Управление качеством : учеб. пособие / И. И. Мазур, В. Д. Шапиро. — М. : Омега-Л, 2006. — 399 с.

6. Задихайло Д. В. Актуальні питання господарсько-правового забезпечення інноваційної політики держави / Д. В. Задихайло, Ю. Є. Атаманова, В. С. Мілаш та ін. ; за заг. ред. Д. В. Задихайла. — Х. : СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2006. — 256 с.

7. Бурьян О. Стихийная органика / О. Бурьян // Власть денег. — 2006. — № 98. — С. 33–34.

8. Семякин М. Н. Гражданско-правовые формы управления качеством продукции : учеб. пособие / М. Н. Семякин. — Свердловск : Изд-во Урал. ун-та, 1990. — 152 с.

9. Маслова А. В. Правовые аспекты деятельности по обеспечению качества и безопасности продукции : дис. ... канд. юрид. наук. : 12.00.04 / А. В. Маслова. — М., 2005. — 215 с.

10. Іоакімідіс Стефанос. Система технічного регулювання у країнах ЄС — досвід для України : інформаційні матеріали про реформу технічного регулювання в Україні / Проект Міжнародної фінансової корпорації IFC. — К. : IFC, 2009. — 1 електронний опт. Диск (CD-ROM): кольор.; 12 см. — (Інформаційні матеріали про реформу технічного регулювання в Україні, 2009). — Систем. вимоги: Pentium-266; 32 Mb RAM; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. — Назва з титул. екрану.

ЗНАЧЕНИЕ ИННОВАЦИЙ ПРИ ОПРЕДЕЛЕНИИ КАЧЕСТВА ПРОДУКЦИИ

Кузьмина М. М.

Исследованы проблемы соотношения понятий «качество продукции» и «инновации», а также особенности применения и реформирования общих для них средств правового регулирования.

Ключевые слова: качество продукции, показатели качества продукции, продукция инновационного характера, техническое регулирование.

INNOVATION IN THE DEFINITION OF THE PRODUCTION QUALITY

Kusmina M.

The article is devoted to the research of the problem concerning conceptions of the production quality and innovation; peculiarities of the use and reforming of the common for them means of legal regulation.

Key words: the quality of production, innovative production, technical regulation.

УДК 346.62

ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ ОЗНАК ОСНОВНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ

К. В. Масляєва, кандидат юридичних наук

Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого

З'ясовано правову сутність фінансових інструментів, що обертаються на ринку фінансових послуг України. Проаналізовано їх основні риси, механізм функціонування та сучасного стану їх законодавчої регламентації.

Ключові слова: *ринку фінансових послуг, фінансовий інструмент, цінні папери, похідні цінні папери (деривативи).*

Актуальність проблеми. Суттєвий вплив великої кількості ризик-факторів на результат фінансових послуг зумовлює необхідність розроблення та впровадження надійних механізмів інвестування вільних грошових ресурсів. З цією метою професійні суб'єкти ринку фінансових послуг (РФП) активно використовують фінансові інструменти.

На сьогодні вітчизняний РФП пропонує достатньо широкий спектр фінансових інструментів, однак в процесі їх застосування часто виникають певні проблеми. Одна з них пов'язана з достатньо великою поширеністю фіктивних інструментів, які використовуються для проведення одноразових фінансових махінацій [1, с. 21].

Аналіз останніх джерел і публікацій. Слід відмітити, що в науковій літературі відсутнє єдине розуміння сутності фінансового інструменту, деякі автори заперечують його корисність взагалі [2, с. 42–43]. До того ж, автоматичне впровадження у вітчизняне законодавство такого суто економічного